

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-350-25>

УДК 339.5:347.7

JEL classification: C53, M21, O31, O34

СТРЕЛЬЧЕНКО Інна

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

<https://orcid.org/0000-0001-5179-430>

e-mail: strelchenko.i@duan.edu.ua

ГАМЗАГ Ольга

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

<https://orcid.org/0000-0003-2330-3234>

e-mail: ovcharenko.i@duan.edu.ua

ДЕХА Ігор

ННІ «Український державний хіміко-технологічний університет» УДУНТ

<https://orcid.org/0009-0002-8773-4076>

e-mail: dekha.igor@gmail.com

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА РИНКУ ЦИФРОВИХ МІКРОСТОКІВ *

У статті проаналізовано механізми ціноутворення на ринку мікростокового цифрового контенту (фотографії, ілюстрації, відео, аудіо) у 2025 році на прикладі провідних платформ (Shutterstock, Adobe Stock, Getty Images/iStock, Envato Elements, Depositphotos, Dreamstime, Pond5, 123RF, Bigstock, Freepik). Встановлено домінування гібридних моделей (підписка + on-demand), де підписки становлять понад 80 % продажів, а середня ціна за одиницю контенту коливається в межах 0,25–1,50 дол. США. Виявлено радикальний вплив генеративного штучного інтелекту на ринок: частка ШІ-контенту на Adobe Stock сягнула ≈48 %, що спричинило зниження цін на стандартний контент на 50–80 % у 2023–2025 роках, поляризацію ринку на дешевий ШІ-генерований сегмент та преміальний автентичний контент. Зазначено суттєве падіння заробітків традиційних авторів (RPD 0,25–1,20 дол. США, скорочення доходу на 70–90 % у масових нішах), водночас зросла цінність ШІ-резистентних ніш (документальна фотографія, культурні події, локальні традиції). Дослідження підтверджує біполяризацію ринку як стійку тенденцію, що визначає його подальший розвиток, та підкреслює необхідність адаптації авторів і платформ до нових реалій цифрової креативної економіки.

Ключові слова: маркетингове дослідження, цифрова економіка, цифровізація, ціноутворення, мікростоки, штучний інтелект, стартап.

* Стаття підготовлена в рамках реалізації міжнародного проєкту «Цифровізація, цифрова освіта та міграційні процеси: досвід ЄС для України», № 101176312 - DEMEu4U - ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH. Фінансується Європейським Союзом. Погляди та думки, висловлені в цій публікації, належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Європейського агентства з питань освіти і культури. Ані Європейський Союз, ані орган, що надав грант, не несуть за них відповідальності.

STRELCHENKO Inna, HAMZAH Olga

Alfred Nobel University

DEKHA Igor

Ukrainian State University of Science and Technologies

RESEARCH ON PRICING FEATURES IN THE DIGITAL MICROSTOCK MARKET

The article examines pricing mechanisms on the microstock digital content market (photographs, illustrations, videos, audio) in 2025, based on an analysis of the leading platforms: Shutterstock, Adobe Stock, Getty Images/iStock, Envato Elements, Depositphotos, Dreamstime, Pond5, 123RF, Bigstock, and Freepik. It is established that hybrid pricing models (subscription + on-demand) dominate, accounting for over 80% of sales, with the average price per unit ranging from 0.25 to 1.50 USD. Major platforms offer flexible tariffs that ensure accessibility for small businesses and freelancers while maintaining high margins for premium content (Getty Images up to 500+ USD per premium asset). The most advantageous options for high-volume use remain Envato Elements and Freepik Premium (unlimited access at 9.99–24.99 EUR/month), as well as Depositphotos and 123RF, which provide an optimal price-to-quality ratio.

The study reveals the radical impact of generative artificial intelligence on the market: AI-generated content share on Adobe Stock reached approximately 48% as of April 2025, leading to a 50–80% price drop for standard "generic" content in 2023–2025. This resulted in clear market polarization: mass, easily reproducible content (business hands, lifestyle, abstract backgrounds) has become nearly free to generate independently (via Midjourney, Firefly, etc.), while authentic, documentary, cultural, or location-specific content retains or even increases licensing value (especially on Getty, Alamy, Stocksy). Traditional creators (photographers, illustrators) have experienced significant income losses: revenue per download (RPD) for regular content fell to 0.25–1.20 USD, and average monthly earnings for many contributors decreased by 70–90% in mass niches. At the same time, authors who have shifted to AI-resistant niches (cultural events, festivals, documentary photography, real locations, emotions, children/animals in natural settings) or combine their own photography with AI post-processing maintain stable or even growing income.

The research confirms the market's final division into two segments: cheap, mass, AI-dominated content and premium, authentic, human-created content. This bipolarity is identified as a stable trend that will define the market's further development. The article also highlights the need for creators and platforms to adapt to the new realities of the digital creative economy, particularly through focusing on AI-resistant niches and hybrid content creation strategies. The findings underscore the importance of regulatory compliance (EU Directive 2019/790, EU AI Act) and ethical standards in AI-generated content usage, as well as the growing role of microstocks in the post-war economy of Ukraine, where local creators can leverage AI-resistant niches for sustainable income.

Keywords: marketing research, digital economy, digitalization, pricing, microstock, artificial intelligence, startup.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Ринок мікростоков, що спеціалізується на продажі цифрового контенту, зокрема фотографій, ілюстрацій, відео та аудіо, за останні десятиліття зазнав значного зростання завдяки розвитку цифрових технологій та глобалізації. Мікростоки надають можливість авторам продавати свої роботи за доступними цінами, а покупцям — отримувати якісний контент для комерційного чи особистого використання. Однак ключовим аспектом функціонування цього ринку є механізми ціноутворення, які визначають баланс між пропозицією авторів, попитом клієнтів та прибутковістю платформ.

Дослідження ціноутворення на ринку мікростоков є актуальним через динамічний характер цього сектору, де конкуренція між платформами та авторами, а також зміни в споживчих уподобаннях постійно впливають на цінову політику. Попередні дослідження зосереджувалися переважно на загальних тенденціях розвитку мікростоков або аналізі їхнього впливу на креативну індустрію, проте питання формування цін, зокрема вплив ринкових факторів, технологічних інновацій та поведінки споживачів, залишаються недостатньо вивченими.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Ринок мікростокової фотографії, як сегмент цифрової креативної економіки, зазнав значних трансформацій з моменту свого зародження на початку 2000-х років. Цей ринок характеризується низькими цінами на ліцензування контенту (від кількох центів до кількох доларів за завантаження), що відрізняє його від традиційних стокових агенцій з моделлю прав керування, де ціни сягають сотень чи тисяч доларів [1]. Дослідження ціноутворення в мікростоках фокусуються на балансі між доступністю для покупців, прибутковістю для авторів та роллю платформ як посередників. Проведемо огляд ключових праць, що висвітлюють еволюцію моделей ціноутворення, вплив конкуренції та технологічних змін.

Враховуючи порівняно недовгу історію існування мікростоков як частини цифрового креативного бізнесу, потрібно одразу зазначити, що кількість досліджень в цьому напрямку залишається критично малою. Одним з перших систематичних аналізів ринку мікростоков є робота Фріра [2], яка описує механізми монетизації цифрових зображень через мікроплатежі. Автор підкреслює, що успіх залежить від високого обсягу продажів за низькими цінами, що робить ринок привабливим для аматорів, але викликом для професійних фотографів. Боун вводить термін "мікроплатежі" (micropayments), наголошуючи на стратегії генерації доходу через масові завантаження, де середня ціна зображення становить менше 1 долара, що стимулює попит від малого бізнесу та веб-дизайнерів [3].

Еволюція індустрії та вплив краудсорсингу на ціноутворення детально розглядається ДеФіліппі [4]. Через кейси iStockphoto та Getty Images автори аналізують перехід від фіксованих низьких цін до гібридних моделей, таких як Royalty-Free (RF) з диференціацією оплати відповідно до розміру файлу. Зокрема, вони прийшли до висновку, що низькі ціни (від 0,25 до 5 доларів) спричинили суперечки з традиційними агенціями, але забезпечили зростання ринку до мільярдних обсягів [4]. Подібний акцент на інноваціях робить Грант і Маккатчон [5], які на прикладі Fotolia описують стратегію «старт-апу в зрілій індустрії»: автори могли встановлювати вищі ціни (вище стандартних 0,25–1 долар), отримуючи більшу комісію (до 60%), що підвищило середній дохід на зображення.

Сучасні дослідження акцентують свою увагу на зовнішніх факторах, таких як пандемія COVID-19 та штучний інтелект. Так Нісканен демонструє, як низькі ціни мікростоков (порівняно з традиційними стоками по 100–1000 доларів) сприяли зростанню попиту під час кризи, зі збільшенням завантажень на 30–50% у 2020 році [6]. Водночас Ромеле і Северо аналізують вплив AI на ціноутворення: великі платформи, такі як Shutterstock, забирають 70% доходу від продажу, що знижує рентабельність для авторів, але дозволяє пропонувати AI-генерований контент за ще нижчими цінами (від 0,10 долара) [7]. Дослідження Кроуфорда доповнює цей погляд, пов'язуючи падіння цін з дешевою цифровою технікою та появою платформ на кшталт Shutterstock, де мікроціни стали нормою [8].

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Серед основних результатів, що отримали висвітлення у нечисленних дослідженнях потрібно зазначити наступні:

- модель краудсорсингу iStockphoto, що була прийнята Getty Images після придбання в 2006 році, впливаючи на її практики в придбанні контенту та відносинах з контриб'юторами. Ця модель проявляється в цифрових платформах Getty Images для управління креативним контентом та відносинами, хоча створює постійні виклики;
- технологічні інновації з 1990-х років (наприклад, заміна плівкових аналогових камер на

професійне цифрове SLR-обладнання) призвели до збільшення виробництва зображень, зниження вартості обладнання, зменшення вимог до технічних навичок та компактніших дизайнів камер. Інновації сприяли краудсорсованій фотографії, змінюючи динаміку ринку праці, вартість фотографічних послуг та професійні ідентичності. Вплив на індивідуальних працівників, включаючи фрілансерів, охоплює зміни в соціальних та економічних можливостях, правах та захисті.

— зростання мікростокових агентств (які пропонують низькоцінові зображення, переважно креативні, а не редакційні) є значним, поряд з безкоштовними банками зображень, що покладаються на атрибуцію, пряму рекламу та спонсоровані розміщення. Зворотний пошук зображень ефективніший у платних комерційних банках і варіюється за жанрами (наприклад, ландшафт, натюрморт, портрет).

Підсумовуючи говоримо про те, що існуючі дослідження підкреслюють перехід від низькоякісного контенту за мінімальними цінами до гібридних стратегій, орієнтованих на зростання обсягів проажу і персоналізацію [9]. Однак, залишаються прогалини: недостатньо емпіричних досліджень щодо впливу AI на динаміку цін, а також порівняльного аналізу різних стратегій ціноутворення. Ця робота прагне заповнити ці прогалини через аналіз сучасних даних.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою цієї статті є аналіз механізмів ціноутворення на ринку мікростоків, визначення ключових факторів, що визначають цінову політику, та оцінка їх впливу на ефективність функціонування ринку. У дослідженні розглядаються як теоретичні аспекти ціноутворення, так і практичні приклади стратегій, що застосовуються провідними мікростоковими платформами. Особливу увагу приділено ціновими моделями, а також впливу нових технологій, таких як штучний інтелект, на формування цін.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Мікростоковий ринок виник на початку 2000-х як альтернатива традиційним агенціям креативної індустрії, котрі пропонували фотографії, ілюстрації, відео та аудіо. Мікростоки — це трансформаційний тренд, стимульований інтернетом і цифровими технологіями, що демократизує доступ для аматорів, надаючи доступний контент для малих клієнтів, контрастуючи з традиційним стоком для великої реклами. Мікростоки заповнюють нішу для стартапів і блогерів, порушуючи традиційні агенції, змушуючи їх знижувати ціни.

Серед основних тенденцій, що формують обличчя сучасного ринку мікростокового контенту, особливо важливими є наступні:

- стрімке зростання попиту на цифровий контент під впливом зростання потреби у візуальних матеріалах для онлайн-маркетингу та соціальних мереж;
- революція технологій обробки та зберігання інформації, що спричинила зниження бар'єрів входу на ринок та збільшення обсягів контенту шляхом використання штучного інтелекту і автоматизації;
- формування в короткі терміни величезних бібліотек контенту (наприклад, понад 771 млн активів у Shutterstock), що приваблює користувачів.

За прогнозами ринок мікростоків зросте з 3,5 млрд доларів США у 2024 році до 6,2 млрд доларів США до 2033 року із середньорічним темпом зростання (CAGR) 7,2%. Протягом останнього десятиліття економічне середовище, в якому функціонують агентства мікростокової фотографії, зазнало суттєвих трансформацій. Під впливом стрімкого технологічного розвитку, змін у регуляторному середовищі та еволюції очікувань покупців цей сектор зберігатиме динаміку змін щонайменше до 2033 року. Розуміння цих чинників є критично важливим для осіб, які ухвалюють рішення та прагнуть оптимізувати стратегії закупівель, здійснювати обґрунтовані інвестиції й залишатися на крок попереду галузевих трендів.

В основі розвитку сектору агентств мікростокової фотографії лежить кілька ключових драйверів.

1. Технологічна еволюція, зокрема розвиток штучного інтелекту та автоматизації, що знизила бар'єри входу на ринок і суттєво збільшила обсяги контенту.
2. Регуляторні зміни, зокрема посилення законодавства у сфері авторського права та ліцензування, що впливають на операційні моделі агентств і критерії оцінювання постачальників з боку покупців.
3. Коливання цін, спричинені глобальними економічними зрушеннями та конкурентним тиском, також суттєво впливають на рішення щодо закупівель.

Мікростоковий ринок зміг запропонувати користувачам низькі ціни через краудсорсинг та цифрові технології. Відтоді традиційні моделі ціноутворення на цифровий креативний продукт почали стрімко втрачати позиції, поступаючись механізмам формування ціни, котрі реалізують гнучкі, адаптивні та кастомізовані алгоритми і дозволяють встановити кратно менший розмір плати для споживача, дозволяючи при цьому отримувати конкурентний дохід для самого мікростоку.

До традиційних моделей ціноутворення на ринку креативного контенту в першу чергу відносять різні модифікації моделей з керованими правами (rights-managed models, RM), які домінували до 1990-х років та встановлювали високі індивідуальні платежі, що могли варіювати від 100 до 1000 дол. США за зображення залежно від використання, тиражу та ексклюзивності [2]. Традиційні агенції опиралися на професійних фотографів, що стягували високі збори (понад \$100 за зображення) за ексклюзивний, високоякісний контент,

котрий часто вимагав проведення кастомних зйомок. Таким чином моделі RM передбачають контрольоване ліцензування, де покупець платить за конкретні права, забезпечуючи вищу прибутковість для авторів (до 50–70% комісії), але обмежуючи доступність для малого бізнесу. Прикладом RM-моделей є індивідуальні угоди, що застосовуються в Getty Images для преміум-контенту, з комісіями 30–50% для авторів. Традиційні моделі підтримували компанії як Kodak, поки цифрові зсуви на ринку креативного контенту не призвели до банкрутств цілих компаній (наприклад, Polaroid, AgfaPhoto).

Моделі ціноутворення RM-типу часто обирають великі компанії та організації, які потребують унікального, високоефективного візуального контенту для масштабних маркетингових кампаній або ексклюзивних брендингових ініціатив. Цей сегмент, хоч і менший за обсягом, продовжує відігравати важливу роль на ринку, задовольняючи потреби клієнтів із специфічними та високими вимогами до візуального контенту.

З появою роялті-фрі (royalty-free, RF) у 1990-х, моделі ціноутворення еволюціонували до одноразових платежів за необмежене використання пропонованого контенту, знижуючи ціни до 0,1–50 дол. США за одиницю продукту [1]: 0,10–5 дол. США – середня ціна за зображення/ілюстрацію; 5–50 дол. США за відео [10]. При цьому комісії для авторів залишаються різними для різних платформ, наприклад: 15–40% для Shutterstock та 33% для Adobe Stock [9–10]. Розрізняють два види моделей ціноутворення за принципом роялті фрі:

- звичайна RF – найпоширеніша ліцензія, за якою покупець платить один раз і може використовувати зображення багаторазово з певними обмеженнями (наприклад, по кількості тиражів або способах використання). Автор зберігає всі права, а покупець отримує право використання. За такого механізму формування ціна зазвичай низька, оскільки ліцензія не ексклюзивна;
- розширена RF (Extended Royalty-Free) — розширює права стандартної ліцензії, дозволяє необмежений тираж, друк на товарах, оформлення публічних місць і т.д. Вартість значно вища, іноді у 5–10 разів чи навіть більше.

Мікростоки, як от iStockphoto (придбане Getty Images у 2006), ввели мікроплатежі (0,25–5 дол. США) та підписки, роблячи контент ще більш доступним для масового ринку [4]. Мікроплатежі поширені в Shutterstock для on-demand-угод, з комісіями 15–40% [11]. До 2010-х підписки стали домінуючими, пропонуючи фіксовані обсяги завантажень за щомісячну плату, що стимулювало великі обсяги продажів. Фіксована щомісячна плата при цьому коливається в межах від 29 до 199 дол. США за 10–750 завантажень, формуючи таким чином середню ціну за одиницю на рівні 0,21–9,16 дол. США [11] за фото та комісії 15–45% залежно від ексклюзивності.

Конкуренція між моделями ціноутворення RF та RM відображає широкий спектр потреб різних сегментів ринку. Зі зростанням попиту бізнесу та приватних користувачів на високоякісний візуальний контент, що відповідає різним бюджетам і специфічним вимогам проєктів, агентства мікростокової фотографії здійснили стратегічну диверсифікацію своїх продуктів. Вони інтегрували у свої портфелі як RF, так і RM ліцензії, що дозволяє їм ефективно охоплювати як масовий, так і преміальний сегменти клієнтів. Такий підхід забезпечує агентствам гнучкість у ціноутворенні, розширює їхню клієнтську базу та підвищує здатність оперативно реагувати на динамічні зміни глобального ринку цифрового та візуального контенту.

Окремо потрібно згадати про модель ціноутворення відому як редакційна ліцензія (Editorial), що дозволяє використання зображень для інформаційних, освітніх цілей, але забороняє комерційне використання (реклама, маркетинг). Часто не вимагає модель-релізів. Вартість за таким типом ліцензії зазвичай нижча за комерційні варіанти.

Окрім основних моделей ціноутворення, що базуються на різних типах ліцензійних угод, на формування ціни впливає тип креативного контенту, що є об'єктом угоди. Так для ілюстрацій та аудіо ціни нижчі (0,10–2 дол. США) за комісії 20–35%; а для відео – вищі (5–50 дол. США) за комісії 25–45% через більшу складність виробництва [12]. Для аудіо-контенту комісії авторів складають 30% (Pond5), а середня ціна за одиницю продукту – 1–10 дол. США [11–12].

Отже у 2025 році ринок мікростоков оцінюється в 7,19 млрд дол. США, з прогнозом зростання до 11,25 млрд дол. США до 2032 (CAGR 6.6%), де RF та підписки становлять 80% продажів [13]. Перебудова моделей ціноутворення на різні модифікації RF та підписки сформувала ринок, що загалом характеризується високими обсягами та низькою маржинальністю для авторів, при цьому середній дохід суттєво відрізняється залежно від платформи. Багато контриб'юторів мають заробіток менше 100 доларів США на місяць, тоді як невелика частка отримує понад 2000 доларів США, часто розглядаючи мікростоки як основне джерело доходу (рис.1).

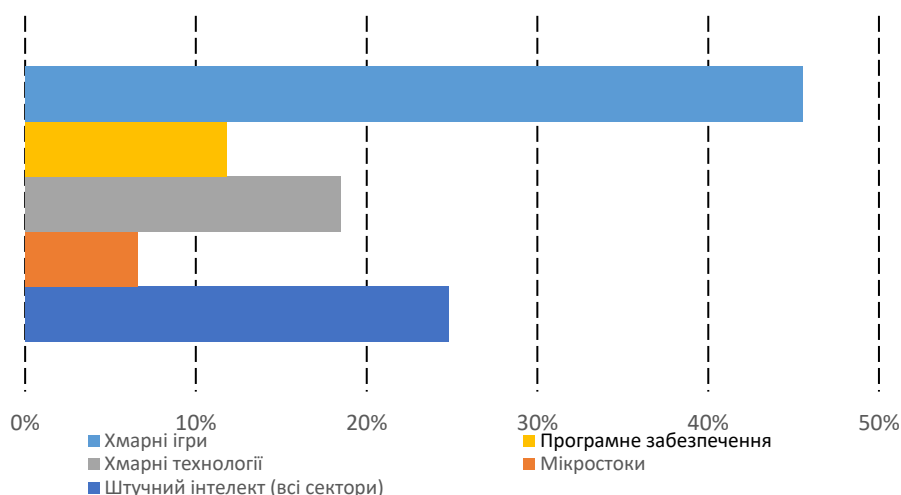

Рис. 1. Порівняльна діаграма прогнозних темпів зростання окремих сегментів ринку цифрових технологій у 2030 р.

Джерело: побудовано авторами за даними [13]

У міру еволюції чинників, що формують галузь, змінюються й очікування покупців. Цикли закупівель стають коротшими, що зумовлено потребою у швидкому розгортанні контенту та впровадженні гнучких маркетингових стратегій. Покупці дедалі частіше надають перевагу постачальникам, які демонструють технологічну інноваційність, зокрема використання інструментів пошуку на основі штучного інтелекту та автоматизації ліцензування для оптимізації робочих процесів. Крім того, дотримання змінюваних регуляторних вимог є безумовною необхідністю, особливо для організацій, що працюють у кількох юрисдикціях.

Тарифні моделі різних мікростокових агенцій мають свої особливості, що впливають на ціну та доступність зображень для користувачів і авторів. Розглянемо характеристики цінової політики найбільших (на 20225 рік) з них (табл.1).

Таблиця 1

Цінова політика найбільших цифрових мікростокових платформ у 2025 році

Платформа	Тип моделі	Ціна підписки (місяць)	Ціна підписки (рік)	Кредитна модель (on-demand)	Ключові особливості 2025 року	Джерело / Офіційний сайт
Shutterstock	Підписка + за запитом	\$29 – \$199	\$299 – \$1999	1 кредит = \$0,99–\$2,90 (залежить від обсягу)	Найбільша бібліотека, AI-генерація, Generative AI Pack, високі ліміти завантажень	shutterstock.com/pricing
Adobe Stock	Підписка + кредити	\$29,99 – \$199,99	\$299,88 – \$1999	1 кредит ≈ \$2,99–\$9,99	Інтеграція з Creative Cloud, Generative Extend, AI-інструменти, пріоритет для підписників	stock.adobe.com/pricing
Getty Images / iStock	Підписка + кредити	\$70 – \$500+	\$700 – \$5000+	1 кредит ≈ \$8–\$70 (iStock дешевше)	Premium-контент, AI-генерація, дуже високі ліміти, але найдорожче	gettyimages.com/pricing istock.com/pricing
Envato Elements	Необмежена підписка (All-in-one)	\$16,50	\$165 (≈\$13,75/міс)	Немає (необмежено)	Найдешевший необмежений доступ, величезний обсяг контенту, але нижча якість преміум	elements.envato.com/pricing
Depositphotos	Підписка + за запитом	\$29 – \$99	\$299 – \$899	1 кредит ≈ \$1–\$3	Хороший баланс ціна/якість, AI-генерація, сильний фокус на Східну Європу	depositphotos.com/pricing
Dreamstime	Підписка + кредити	\$19,99 – \$99,99	\$199–\$999	1 кредит ≈ \$0,99–\$9	Дуже вигідні кредити при великих обсягах, лояльна програма для контриб'юторів	dreamstime.com/pricing
Pond5	Royalty-free + підписка	\$49 – \$199	\$499 – \$1999	1 кредит ≈ \$5–\$50	Сильний фокус на відео, аудіо, 4K/8K, motion graphics	pond5.com/pricing
123RF	Підписка + кредити	\$29 – \$99	\$299 – \$899	1 кредит ≈ \$0,99–\$6	Дуже вигідні пакети для середнього обсягу, AI-генерація, хороша підтримка	123rf.com/pricing
Bigstock (Shutterstock)	Підписка + кредити	\$79–\$199	\$699 – \$1799	1 кредит ≈ \$1–\$3	Фактично середній сегмент Shutterstock, трохи дешевше	bigstockphoto.com/pricing
Freepik	Підписка (Freepik Premium)	€9,99 – €24,99	€99 – €199	Немає (необмежено)	Найдешевший преміум-доступ, величезна кількість векторів, AI-генерація	freepik.com/premium

Джерело: побудовано авторами на основі аналізу офіційних сайтів компаній.

Проаналізувавши особливості цінової політики десяти найбільших мікростокових платформ виділяємо ключові характеристики, що є визначальними для цінового позиціонування на ринку цифрового контенту у 2025 році:

- Shutterstock пропонує найбільш гнучкі й доступні тарифи для користувачів, що працюють з великим обсягом контенту;
- Adobe Stock сполучає низку планів із можливістю інтеграції у Creative Cloud;
- iStock (Getty Images) пропонує найдорожчий преміум-контент, через акцент на якісні й ексклюзивні зображення та орієнтацію на професійний сегмент;
- найдешевший необмежений доступ — Envato Elements та Freepik Premium;
- найвигідніший для великих обсягів — Shutterstock та Adobe Stock (з великими річними планами).

Загальним трендом поточного року для всіх мікростокових платформ є додавання ШІ-генерації в базовий або середній тариф (Shutterstock, Adobe, Depositphotos, Freepik) [14].

У 2025 році генеративний ШІ (Midjourney, Stable Diffusion, DALL·E, Firefly тощо) радикально змінив мікростоковий ринок. З одного боку, це призвело до масового зростання пропозиції (особливо на Adobe Stock — майже 48 % контенту тепер ШІ-генерований станом на квітень 2025), з іншого — до значного тиску на ціни та падіння заробітків традиційних фотографів/ілюстраторів.

ШІ зробив стандартний стоковий контент майже безкоштовним або дуже дешевим для генерації самостійно. Наслідком стало значне зниження цін на стандартний контент типу «різноманітні командні зустрічі», «бізнес рукописання», «руки за ноутбуком» тощо. За даними форумів та аналітики StockPerformer, MicrostockGroup ці категорії втратили 30–70 % вартості ліцензування за 2023–2025 роки. Деякі покупці взагалі перейшли на власну генерацію (наприклад від Midjourney за \$10–60/місяць) тим самим зменшивши попит на платні ліцензії для простих тем.

Наслідком стрімкого впровадження ШІ-технологій у створення креативного контенту призвело до поляризації політики ціноутворення на мікростокових платформах: з одного боку – з'явився дешевий сегмент (ШІ + прості фото), для якого ціни падають до 0,1–0,5 дол. США за завантаження або навіть нижче; з іншого боку – преміум/автентичний сегмент (реальні локації, культурні події, документальна фотографія) характеризується фіксацією цін на високому рівні або навіть зростанням (особливо на Getty Images / iStock, Alamy), причина – ШІ ще погано справляється з автентичністю, локальними подіями, складними композиціями. Крім того, всі згадані платформи дотримуються суворої політики захисту авторських прав. Наприклад, з юридичної точки зору, політика Getty Images / iStock демонструє відповідальний підхід до етики штучного інтелекту: навчання моделей здійснюється виключно на ліцензованих даних, що відповідає європейським нормам щодо авторських прав та комерційної безпеки [14]. Важливо зазначити, що відповідно до Директиви Європейського Союзу 2019/790 про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку, використання творів для навчання алгоритмів штучного інтелекту дозволяється лише за умови дотримання ліцензійних угод та отримання відповідних дозволів від правовласників. Це забезпечує захист інтересів авторів і сприяє розвитку етичних стандартів у сфері цифрових технологій. Крім того, платформи, такі як Getty Images / iStock, впроваджують механізми моніторингу та реагування на порушення авторських прав, що дозволяє оперативно видаляти нелегальний контент і запобігати його повторному розміщенню. Такий підхід не лише відповідає вимогам законодавства, а й підвищує довіру користувачів до цифрових сервісів, які використовують штучний інтелект для обробки та генерації контенту [15]. Тарифна модель через підписку стала ще більш вигідною, бо покупці отримують більше «зайвих» завантажень за ті самі гроші.

Відповідно відбулися зміни у поведінці традиційних споживачів цифрового контенту: відтепер більшість малого/середнього бізнесу та дизайнерів-фрілансерів генерують 70–90 % простого контенту самостійно, натомість купують лише дуже специфічний або «людський» матеріал. Це, в свою чергу, спричинило масове падіння заробітків традиційних фотографів, особливо в популярних нішах:

- на Shutterstock та Adobe Stock — середній дохід з одного завантаження (revenue per download, RPD) для звичайних фото впав до 0,25–1,20 дол. США у 2025 році, тоді як для ШІ-контенту на Adobe Stock — 1,94 дол. США (вище через меншу конкуренцію на старті);
- багато авторів оригінального контенту, традиційних фотографів зіткнулися з падінням доходу на 50–90 % у 2023–2025 роках (особливо в нішах «бізнес», «стиль життя», «люди»).

Усе зазначене вплинуло на стратегії заробітку традиційних креаторів, зокрема:

- багато переходять на змішаний контент, створений за допомогою ШІ та наступного особистого редагування або повністю на ШІ-генерований контент;
- частина фокусується на, так званих, ШІ-резистентних нішах: культурні події, фестивалі, документальна фотографія, реальні локації, діти/тварини в природних умовах, емоції, локальні традиції. Тобто візуальному контенті, котрий поки погано відтворюється за допомогою технологій на основі ШІ.

Узагальнені результати впливу технологій ШІ на ціноутворення на ринку мікростоков представлені у табл. 2.

Таблиця 2

Зміна цінової політики мікростокоів під впливом генеративного ШІ

Аспект	До масового впровадження ШІ (орієнтовно 2022–2023)	2025 рік (після масового впровадження можливостей генеративного ШІ на платформах мікростокоів)	Зміна
Середня ціна ліцензії (microstock)	\$1,50–\$4,00	\$0,25–\$1,50	-50–80 %
RPD (revenue per download)	\$1,50–\$3,00	\$0,25–\$1,20 (звичайне фото)	-60–80 %
Середній заробіток автора	\$500–\$5000/міс	\$50–\$1000/міс	-70–90 % (у масових нішах)
Попит на стоковий контент у популярних нішах	Високий	Дуже низький	Замінено ШІ-генерацією
Попит на автентичний/нішевий контент	Середній	Високий	Зростання на 50–200 %
Частка AI-контенту на Adobe Stock	<5 %	~48 %	Зростання в 10+ разів

Джерело: побудовано авторами на основі інформації [14–15]

ШІ-генерація зруйнувала ціни на масовий контент, зробивши його майже безкоштовним для покупців. Традиційні автори втратили 70–90 % доходу в популярних нішах. Водночас зросла цінність автентичного, людського контенту — саме туди зараз переміщується основний дохід. У 2025 році успішні автори — це ті, хто працює в ШІ-резистентних нішах або комбінує фото + ШІ-обробку.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведене дослідження механізмів ціноутворення на ринку мікростокового контенту у 2025 році дозволяє зробити низку ключових висновків.

По-перше, сучасний ринок мікростокоів характеризується домінуванням гібридних моделей ціноутворення (підписка + за запитом), де підписки становлять понад 80 % продажів, а середня ціна за одиницю контенту коливається в межах 0,25–1,50 дол. США. Найбільші платформи (Shutterstock, Adobe Stock, Getty Images/iStock) пропонують гнучкі тарифи, що забезпечують доступність для малого бізнесу та фрілансерів, водночас зберігаючи високу маржинальність для преміум-контенту (Getty Images — до 500+ дол. США за преміум-зображення). Найвигіднішими для масового використання залишаються Envato Elements та Freepik Premium (необмежений доступ за 9,99–24,99 євро/місяць), а також Depositphotos та 123RF, які забезпечують оптимальне співвідношення ціна/якість.

По-друге, генеративний штучний інтелект радикально трансформував ринок. З одного боку, ШІ спричинив вибухове зростання пропозиції (частка ШІ-контенту на Adobe Stock сягнула ~48 % станом на квітень 2025 року), що призвело до значного зниження цін на стандартний «generic» контент (падіння на 50–80 % у 2023–2025 роках). З іншого боку, спостерігається чітка поляризація: масовий, легко відтворюваний контент (бізнес-руки, lifestyle, абстрактні фони) став майже безкоштовним для генерації самостійно (Midjourney, Firefly тощо), тоді як автентичний, документальний, культурний або локально-специфічний контент зберігає або навіть підвищує цінність ліцензування (особливо на Getty, Alamy, Stocksy).

По-третє, традиційні автори (фотографи, ілюстратори) зазнали суттєвих втрат: середній дохід з одного завантаження (RPD) для звичайного контенту впав до 0,25–1,20 дол. США, а середній місячний заробіток багатьох контриб'юторів скоротився на 70–90 % у масових нішах. Водночас традиційні автори, які перейшли на ШІ-резистентні ніші (культурні події, фестивалі, документальна фотографія, реальні локації, емоції, діти/тварини в природних умовах) або комбінують власне фото з ШІ-обробкою, зберігають стабільний чи навіть зростаючий дохід.

Отже, ринок мікростокоів у 2025 році остаточно поділився на два сегменти: дешевий, масовий, з переважаючим ШІ-генерованим контентом та преміальний, автентичний контент. Ця біполяризація є стійкою тенденцією, що визначає подальший розвиток ринку.

Перспективи подальших досліджень у цій сфері охоплюють кілька ключових напрямів. Насамперед, актуальним є проведення емпіричного аналізу динаміки цін у ШІ-резистентних нішах, таких як культурні події та документальна фотографія, у період 2026–2030 років, що дозволить оцінити їхню стійкість до подальшого розвитку генеративного штучного інтелекту. Водночас важливим завданням є дослідження впливу регуляторних змін, зокрема Директиви ЄС 2019/790 про авторське право та EU AI Act, на розмір комісій для авторів і політику платформ щодо ШІ-контенту. Не менш значущим є порівняльний аналіз заробітків контриб'юторів на мікростоках та в альтернативних моделях монетизації, таких як print-on-demand, персональне ліцензування. Особливої уваги потребує оцінка впливу ШІ-генерації на якість контенту та споживчі уподобання покупців, зокрема визначення готовності клієнтів платити за «людський» контент у довгостроковій перспективі. Нарешті, перспективним напрямом є вивчення ролі мікростокоів у повоєнній економіці України, особливо щодо потенціалу для українських авторів у ШІ-резистентних нішах. Реалізація цих дослідницьких завдань дозволить не лише глибше зрозуміти трансформацію ринку під впливом ШІ, але

й розробити ефективні стратегії адаптації для авторів і платформ у нових реаліях цифрової креативної економіки.

Література

1. Uchańska A. Photography in media and advertising – new trends / A. Uchańska // *Media Studies*. – 2015. – №1 (60). – P. 107-116.
2. Freer, D. *Microstock Photography: How to Make Money from Your Digital Images* (1st ed.). Routledge. – 2008. – 224 p.
3. Boughn E. *Microstock Money Shots: Turning Downloads into Dollars With Microstock Photography*. Amphoto Books. – 2010. – 160 p.
4. DeFillippi, Robert. *International Perspectives on Business Innovation and Disruption in the Creative Industries*. 2014. – 288 p.
5. Grant R., McCutcheon D. Fotolia N.A. Acting like a start-up in a mature industry / R. Grant, D. McCutcheon // *International Journal of Case Studies in Management*. 2012. – vol. 10, № 3. – P.
6. Niskanen T. The effect of the COVID-19 pandemic on the operation and use of stock agencies / T. Niskanen // *Media and Arts Interactive Media*. – 2021. – P.1-65.
7. Microstock images of artificial intelligence: How AI creates its own conditions of possibility. / A. Romele, M. Severo // *The International Journal of Research into New Media Technologies*. – 2023. – №29(5). – P. 1226-1242.
8. Crawford B. *Consumer-Driven Innovation: A Photography Case Study* / B. Crawford // *University of Texas at Austin*. – 2011. – P. 1-66.
9. Sylvan R. *Taking Stock: Make Money in Microstock Creating Photos That Sell*. – Peachpit Pr. – 2010. – 229 p.
10. Romele A., Severo M. Microstock images of artificial intelligence: How AI creates its own conditions of possibility / A. Romele, M. Severo // *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*. – 2023. – №29 (5). – P. 1226-1242.
11. Attié I. Shutterstock for Content Creators: Monetize, Customize, and Create Faster [Електронний ресурс] / I. Attié // *Stockphoto Secrets*. – 2025. Режим доступу : <https://www.stockphoto secrets.com/buyers-guide/shutterstock-for-content-creators.html>
12. Rotenberg A. December 2025 Brutally Honest Earnings & News Report [Електронний ресурс] / A. Rotenberg // *Alexandre Rotenberg's Brutally Honest Guide to Stock Photography & Footage*. – 2025. Режим доступу : <https://brutallyhonestmicrostock.com/2025/12/31/december-2025-brutally-honest-earnings-news-report/>
13. Artificial Intelligence Market, Size, Global Forecast 2024–2030 [Електронний ресурс] // *Research and Markets*. Режим доступу : <https://www.researchandmarkets.com/report/artificial-intelligence#catpos-1>
14. Mezha. iStock запускає генеративний AI для створення стокових зображень. [Електронний ресурс] - 2024, January 9. Режим доступу : <https://mezha.media/2024/01/09/istock-generative-ai-for-stockimages/>
15. Стрельченко І.І., Деха І.О. Як змінюється економіка мікростоків під впливом розвитку ШІ. [Електронний ресурс] / І.І. Стрельченко, І.О. Деха // *Academic Rewier*. – 2026. – №1. – С.221-233. Режим доступу : <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2026/1/15.pdf>

References

1. Uchańska A. Photography in media and advertising – new trends / A. Uchańska // *Media Studies*. – 2015. – №1 (60). – P. 107-116.
2. Freer, D. *Microstock Photography: How to Make Money from Your Digital Images* (1st ed.). Routledge. – 2008. – 224 p.
3. Boughn E. *Microstock Money Shots: Turning Downloads into Dollars With Microstock Photography*. Amphoto Books. – 2010. – 160 p.
4. DeFillippi, Robert. *International Perspectives on Business Innovation and Disruption in the Creative Industries*. 2014. – 288 p.
5. Grant R., McCutcheon D. Fotolia N.A. Acting like a start-up in a mature industry / R. Grant, D. McCutcheon // *International Journal of Case Studies in Management*. 2012. – vol. 10, № 3. – P.
6. Niskanen T. The effect of the COVID-19 pandemic on the operation and use of stock agencies / T. Niskanen // *Media and Arts Interactive Media*. – 2021. – P.1-65.
7. Microstock images of artificial intelligence: How AI creates its own conditions of possibility. / A. Romele, M. Severo // *The International Journal of Research into New Media Technologies*. – 2023. – №29(5). – P. 1226-1242.
8. Crawford B. *Consumer-Driven Innovation: A Photography Case Study* / B. Crawford // *University of Texas at Austin*. – 2011. – P. 1-66.
9. Sylvan R. *Taking Stock: Make Money in Microstock Creating Photos That Sell*. – Peachpit Pr. – 2010. – 229 p.
10. Romele A., Severo M. Microstock images of artificial intelligence: How AI creates its own conditions of possibility / A. Romele, M. Severo // *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*. – 2023. – №29 (5). – P. 1226-1242.
11. Attié I. Shutterstock for Content Creators: Monetize, Customize, and Create Faster [Elektronnyi resurs] / I. Attié // *Stockphoto Secrets*. – 2025. Rezhym dostupu : <https://www.stockphoto secrets.com/buyers-guide/shutterstock-for-content-creators.html>
12. Rotenberg A. December 2025 Brutally Honest Earnings & News Report [Elektronnyi resurs] / A. Rotenberg // *Alexandre Rotenberg's Brutally Honest Guide to Stock Photography & Footage*. – 2025. Rezhym dostupu : <https://brutallyhonestmicrostock.com/2025/12/31/december-2025-brutally-honest-earnings-news-report/>
13. Artificial Intelligence Market, Size, Global Forecast 2024–2030 [Elektronnyi resurs] // *Research and Markets*. Режим доступу : <https://www.researchandmarkets.com/report/artificial-intelligence#catpos-1>
14. Mezha. iStock запускає генеративний AI для створення стокових зображень. [Elektronnyi resurs] - 2024, January 9. Rezhym dostupu : <https://mezha.media/2024/01/09/istock-generative-ai-for-stockimages/>
15. Strelchenko I.I., Dekha I.O. Yak zminujetsya ekonomika mikrostokiv pid vplyvom rozvytku AI. [Elektronnyi resurs] / I.I. Strelchenko, I.O. Dekha // *Academic Rewier*. – 2026. – №1. – С.221-233. Rezhym dostupu : <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2026/1/15.pdf>